

WZORZEC STAROŻYTNEGO RYCERZA

Achilles i Hektor – bohaterowie *Iliady*

Achilles i Hektor - porównanie

Achilles	Hektor
Grecki heros (jego matką była bogini Tetyda)	<ul style="list-style-type: none">– Książę trojański (najdzielniejszy i najszlachetniejszy bohater trojański)– Jego losy są splecione z dziejami Troi– Zabójca Patroklesa
Z jakich powodów podejmuje się walki? <ul style="list-style-type: none">– Zemsta za śmierć najbliższego przyjaciela– Sława wśród potomnych– Motywacja egoistyczna	Z jakich powodów podejmuje się walki? <ul style="list-style-type: none">– Moralny obowiązek obrony Troi– Czuje się odpowiedzialny za losy wspólnoty– Sława wśród potomnych- Szlachetna motywacja
Jaki stosunek mają do niego bogowie? <ul style="list-style-type: none">– Pomaga mu Atena (np. zagrzewa do dalszej walki, obiecuje sławę wśród potomnych, opiekuje się nim, pomaga mu pokonać Hektora).	Jaki stosunek mają do niego bogowie? <ul style="list-style-type: none">– Pomaga mu Apollo (np. dodaje mu siły fizycznej, pomaga mu do czasu, gdy los Hektora zostaje przesądzony).
Jakimi emocjami kieruje się podczas walki? <ul style="list-style-type: none">- gniew, chęć zemsty, złość, wzburzenie, zaciętość	Jakimi emocjami kieruje się podczas walki? <ul style="list-style-type: none">- boi się (stchórzył, uciekając przed Achillesem)
Jaki ma stosunek do przeciwnika w czasie pojedynku? <ul style="list-style-type: none">- chce zabić Hektora, obraża go, znieważa go.- po pokonaniu Hektora zbezczeszcza jego ciała, zachowuje się jak barbarzyńca	Jaki ma stosunek do przeciwnika w czasie pojedynku? <ul style="list-style-type: none">– Marzy o tym, by go zabić– Szanuje go.
Jest świadomy tego, że jest śmiertelny (że jego losy zależą od woli Dzeusa)	<ul style="list-style-type: none">– Boi się, że jego ciało zostanie zbezczeszczone– Pragnie, by jego pogrzeb odbył się w jego ojczyźnie (chce być pochowany w Troi).

Tragizm bohaterów

- Są śmiertelnikami (zdają sobie sprawę z tego, że ich losami kierują bogowie)
- Wiedzą, że zginą pod murami Troi (chwila ich chwały będzie zapowiedzią ich śmierci)
- Mimo świadomości tragizmu swoich losów podejmują walkę, by zyskać sławę wśród potomnych

Wzorzec antycznego rycerza

- pochodzi z wysokiego rodu,
- wyróżnia się urodą i nadludzką siłą fizyczną,
- ceni swoją broń,
- wierny i oddany w przyjaźni,
- doskonale potrafi walczyć,
- najważniejsze jest zwycięstwo,
- bogowie wpływają na jego losy, zależy od fatum,
- oddaje cześć zmarłym,
- zawsze walczy do końca, mimo że wie, iż wynik walki został z góry przesądzony przez bogów.

Etos rycerski – zbiór zasad obowiązujących rycerzy: odwaga, szlachetność, dbałość o cześć, *kalos kagathos* (piękny i dobry, to grecki ideał człowieka, łączy w harmonijną całość piękno cielesne, duchowe i moralne), dbałość o cześć i pragnienie sławy.

Achilles – bohater niedoskonały

Postać Achillesa w kilku miejscach znacząco odbiega od ideału wojownika ukształtowanego w dawnej kulturze. Mimo że jest on największym wojownikiem greckiej armii walczącej pod murami Troi, to dla Homera nie jest postacią doskonałą. Niezbędnym elementem bohaterstwa staje się w tekstach homeryckich równowaga między bohaterstwem (siłą fizyczną, męžnością) a mądrością. Achilles dysponuje **wyjatkową siłą fizyczną, ale nie potrafi postępować roztropnie**. Istotnym elementem kreacji postaci Achillesa jest tragizm wynikający z tego, że grecki heros jest „**ofiara nie tylko z powodu wyroków losu, ale także z powodu własnych niepohamowanych uczuć i pychy**”. A jednak rycerz jest też zdolny do współczucia – po rozmowie z Priamem zgodzi się na pogrzeb Hektora, czule wspomni swojego ojca. Te fakty pozwalają na dwa wnioski – ważne miejsce w skali wartości rycerza ma rodzina, pamięć ojca. Ważni dla Achillesa są ludzie – potrafi wznieść się ponad ból i nienawiść – to dowód głębokiego humanizmu bohatera. Achilles zmienia się w toku akcji, tzn. jest bohaterem dynamicznym. Zaczyna panować nad swoimi emocjami, odrzuca też pychę i jednoczy z Priamem – ojcem Hektora – w bólu.